

**ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра публічного управління та адміністрування**

МОРОЗ АНДРІЙ АНАТОЛІЙОВИЧ

**ЦИФРОВІЗАЦІЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОГО СЛУЖБОВЦЯ ЯК
ПЕРЕДУМОВА ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ:
ЗАСАДИ ТА ШЛЯХИ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ**

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

АВТОРЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи за другим рівнем вищої освіти (магістр)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Згідно з опитуванням компанії PwC у рамках Всесвітнього дослідження економічних злочинів та шахрайства 2018, найпоширенішими видами злочинів, із якими стикаються компанії, є незаконне привласнення майна, шахрайство у сферах закупівель та управління персоналом, кіберзлочини (31%). Третина опитаних зазначила, що їхнім компаніям пропонували дати хабаря. Тобто корупція — це головний економічний злочин, який дестабілізує роботу українських компаній. Позиція України в Індексі сприйняття корупції у 2020 році становила 117 місце зі 180.

Корупція є системним явищем, подолання якого можливе за умови змін одночасно в усіх елементах системи. Transparency International Ukraine надавала рекомендації щодо поліпшення позиції України в Індексі сприйняття корупції: 1) підвищити ефективність систем запобігання політичної корупції; 2) запровадити відкритий та підзвітний процес приватизації державного майна; 3) сформуванню незалежну та професійну судову владу; 4) забезпечити незалежність та спроможність органів антикорупційної сфери; 5) позбавити Службу безпеки України повноважень у сфері протидії економічним корупційним злочинам.

Одним з ефективних засобів протидії та запобігання корупції є цифровізація окремих функцій, виконуваних державою. Вона дає змогу 1) мінімізувати людський контакт, а отже, людський фактор під час надання публічних послуг; 2) пришвидшити процеси і перевести їх у формат paperless, що уможлиблює надання послуг дистанційно, о будь-якій годині доби; 3) зробити державні процеси справді публічними, тобто прозорими та підзвітними.

Водночас загальнодержавна стратегічна рамка цифровізації складається не лише з відповідної інфраструктури, інституцій, нормативно-правової бази, а й має пронизувати — як принцип і стандарт — систему професійної етики державного службовця. Ситуації, коли корупція в цифровому середовищі не

усувається, а лише видозмінюються (нові способи обійти реєстри, електронні черги, фальсифікувати довідки), показують, що технології — це не голий інструмент, який автоматично усуває всі проблеми, а частина нового ставлення, бажання та політичного курсу змінити статус-кво. Тож етика публічного службовця є наскрізним фактором цифровізації, що забезпечує суттєві зміни в розвитку суспільства, подоланні стримувальних обставин, зокрема корупції.

Об'єктом дослідження цієї роботи є відносини, які виникають у зв'язку з виконанням публічним службовцем функцій з надання публічних послуг, *предметом* — діяльність публічних службовців щодо цифровізації державних послуг як спосіб запобігання і протидії корупції.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження — встановлення на підставі аналізу основних засад міжнародного й українського досвіду цифрової трансформації надання публічних послуг та формулювання рекомендацій для цифровізації послуги — короткострокової погодинної оренди комунального майна.

Завдання роботи:

- 1) дослідити особливості етичних норм діяльності публічного службовця в Україні;
- 2) проаналізувати роль цифрових технологій у реалізації антикорупційної функції діяльності публічного службовця;
- 3) встановити нормативно-правову та інституційну систему й основні засади цифрової трансформації надання публічних послуг в Україні;
- 4) дослідити міжнародний досвід електронного врядування в запобіганні корупції в органах влади;
- 5) визначити особливості реформи державних закупівель і надання в оренду державного та комунального майна в Україні;
- 6) проаналізувати послугу з надання в оренду нерухомого комунального майна в м. Миколаєві;
- 7) сформулювати рекомендації для цифровізації надання послуги з

короткострокової погодинної оренди комунального майна.

Методи дослідження. Серед методів у роботі використано системний підхід під час дослідження цифровізації публічних послуг як способу запобігання і протидії корупції (підрозділ 1.2); структурно-функціональний підхід для визначення складових антикорупційної діяльності держави (етична, інституційна, нормативно-правова, інформаційно-комунікаційна, цифрова тощо) та їхньої ролі (підрозділ 2.1); правовий аналіз у з'ясуванні етичних норм державного службовця і нормативно-правових засад цифрової трансформації (підрозділи 1.1 і 2.1); метод узагальнення та класифікації цифрових інструментів (підрозділ 1.2); порівняння і бенчмаркінг при дослідженні іноземного досвіду Естонії, Сингапуру та інших країн (підрозділ 2.2); синтез під час визначення особливостей реформи державних закупівель в Україні (підрозділ 3.1); методику аналізу політики при формуванні практичних рекомендацій (підрозділ 3.3); метод моделювання послуги з надання в короткострокову погодинну оренду комунального майна (підрозділ 3.3); метод аналогії (часткове застосування архітектури Prozorro.Продажі в е-каталозі) (підрозділ 3.3); аналіз та візуалізацію даних (підрозділ 3.2). Для дослідження стану надання послуг з оренди комунального майна в м. Миколаєві було надіслано запит на публічну інформацію у відповідні органи влади.

Стан наукової розробки теми. Тема розкрита у працях таких українських та міжнародних юристів, економістів, фахівців з публічного управління, як Галай Андрій, Калітенко Олександр, Кузьменко Віктор, Руда Юлія, Сидоренко Наталія, Шевченко Сергій, Ванджала Насонго, Ізабель Адам, Горан Пастрович, Міхай Фазекаш, С'юзан Дівальд, Томаш Яновські та інших. Однак незважаючи на проведені дослідження тема набуває новизни з прийняттям закону «Про оренду державного та комунального майна».

Наукова новизна визначається тим, що вперше *досліджено*:

- механізм здійснення оренди державного та комунального майна через електронну торгову систему не лише в частині цифрових нововведень, а й з

урахуванням комплексних чинників, як-то інституційних, процедурних, етичних, комунікаційних тощо;

- необхідність виокремлення короткострокової погодинної оренди державного та комунального майна як окремого типу публічної послуги, що потребує специфічного механізму реалізації;

удосконалено:

- розуміння амбівалентної ролі цифрових технологій у процесі протидії та запобігання корупції;

здобуло подальшого розвитку:

- пропозиції щодо цифровізації надання публічних послуг;

- перспективи застосування каталогів під час оренди комунального майна.

Практичне значення. За результатами роботи, на основі дослідження актуального стану оренди комунального майна в м. Миколаєві сформовано рекомендації щодо запровадження механізму погодинної короткострокової оренди нерухомого майна комунальної власності в цифровому форматі, через електронний каталог.

Структура роботи складається зі вступу, трьох розділів (перший містить два підрозділи, другий — два, третій має практичну складову та охоплює три підрозділи), висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи складає 95 сторінок, основного тексту — 75 сторінок, додатків — 12 сторінок. Список використаних джерел охоплює 48 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність обраної теми, визначено мету та завдання дослідження. Розкрито предмет і об'єкт дослідження, висвітлено

методи, використані в процесі роботи. Наведено відомості про стан наукової розробки теми, новизну, практичне значення, структуру й обсяг роботи.

У першому розділі «Запобігання та протидія корупції як ціль етики публічного службовця» охарактеризовано антикорупційний імператив у чинних етичних нормах публічного службовця та засоби, зокрема цифрові, його втілення. Хоча поняття «публічний службовець» не є чітко визначеним в українському законодавстві, в контексті роботи його розуміють як особу, уповноважену на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Відповідно професійна етика публічного службовця узагальнює принципи, якими службовці послуговуються під час виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Питання професійної етики публічного службовця в Україні висвітлено в кількох законах та нормативно-правових актах (Закони України «Про запобігання корупції», «Про статус народного депутата України», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про державну службу», Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування тощо), яким однак бракує цілісності в розумінні екосистеми професійної етики, що має охоплювати не лише моральні настанови, стандарти й правила, а й ширшу систему заходів для забезпечення їхньої реалізації.

Серед цих заходів часто виділяють цифрові технології. Щодо них існує «мовчазний оптимізм»: більшість досліджень розглядають ІТ як переважно позитивний чинник протидії корупції, водночас ігноруючи корупційні можливості, що з'являються з появою нових цифрових інструментів. Натомість ІТ працюють на тлі певних суспільних розколів і відносин влади. Технології ризикують ще більше закріпити й поглибити їх, якщо їхня розробка та впровадження не візьмуть до уваги корупцію та пов'язаний з нею дисбаланс влади. Багато реформ цифрової трансформації недооцінюють наявні обмеження з точки зору адміністративної та компетентнісної спроможності, а також політичного контексту. Кейси зловживання електронними інструментами в

Хорватії та Боснії і Герцеговині показують, що самих лише оцифрованих форматів недостатньо для прозорості та безпеки сервісів.

До антикорупційних цифрових інструментів належать цифрові державні послуги; великі дані та портали; платформи, що дають змогу громадянам повідомляти про випадки корупції; блокчейн і технологія розподіленого реєстру; штучний інтелект (машинне навчання). Вони є досить розповсюдженими в Україні (щодо декотрих технологій, як-то великі дані та машинне навчання, наші позиції є досить передовими й інноваційними на глобальній мапі), проте рівень корупції в державі залишається стабільно високим. Огляд українського законодавства етики публічних службовців засвідчив: ІТ не є комплексно інтегрованими в систему етики, що зокрема спрямована і на протидію корупцію, тобто розглядаються лише як засіб безвідносно до цінностей, цілей та стандартів запобігання корупції. Водночас успіх ІТ цілковито залежить від відповідності технологій місцевим умовам і потребам, культурному та технологічному досвіду, законодавству, нормативним та етичним практикам. Тому в наступному розділі буде розглянуто, яким чином цифрові інструменти регулюються в профільному законодавстві та чого бракує для забезпечення їх доцільного використання, а також як міжнародний досвід упровадження електронних механізмів на публічній службі підкреслює важливість допоміжних системних чинників протидії корупції.

У другому розділі *«Антикорупційний характер цифрових технологій на публічній службі, зокрема при наданні публічних послуг»* на прикладах України та інших держав досліджено, як електронне врядування впливає на зменшення рівня корупції в державному апараті. Приклад запровадження цифрових технологій у сфері публічного врядування в Україні показує, що, попри курс на інформатизацію ще з 2000-х років, електронні державні послуги почали розвиватися та використовуватися швидко тоді, коли: було сформовано чіткі цілі державної цифрової політики з КРІ (показниками ефективності) щодо

процесу цифровізації; розпочато об'єднання різних цифрових можливостей для громадян в один портал, систему за принципом 'one-stop shop' (а на рівні бекенду — забезпечено платформу взаємодії та сумісності різних державних реєстрів — йдеться про «Трембіту», аналог естонської X-Road); запропоновано реальні переваги в користуванні електронними послугами (державою створено так званий штучний попит на певний формат надання сервісів); врегульовано онлайн-надання цих послуг в законодавчій базі (електронні документи прирівняно до реальних). Водночас держава не в усіх випадках забезпечила додаткову перевірку надійності технологій, належну імплементацію законодавчих положень у реальному житті (наприклад, мова йде про відмову деяких установ приймати документи в «Дії» — через відсутність необхідного обладнання чи нерозуміння функціонування системи — попри декларовану можливість використовувати цифрові документи абсолютно всюди).

Міжнародний досвід засвідчує найкращі практики і підкреслює, що за відсутності обов'язкових чинників, які супроводжують процес цифровізації, аналогічні інструменти в інших країнах не працюватимуть. Основні уроки на прикладі Естонії та Сингапуру — такі: 1) особливу увагу приділяти захисту персональних даних з конкретними механізмами та чітко прописаною відповідальністю чиновників, використовувати децентралізовані механізми збереження та обробки даних; 2) забезпечувати достатню цифрову інфраструктуру (комп'ютери, інтернет-покриття) та заохочувати підключення бізнесів, банків до електронних систем і державних реєстрів, щоб створювати додаткові стимули для громадян користуватися цифровими послугами; 3) на законодавчому рівні фіксувати конкретні цифрові інструменти як складники антикорупційних програм; 4) під час дизайну державних сервісів в онлайн-форматі передбачати чіткі процедури моніторингу та запобіжники зловживання, а також покарання за порушення цих процедур.

У третьому розділі *«Перспективи цифровізації комунальних публічних послуг»* проаналізовано чинну систему оренди державного та комунального

майна через систему Prozorro.Продажі. Попри в цілому успішний кейс роботи цієї електронної торгової системи виявлено прогалину: процедура оренди не враховує і не зважає на особливості короткострокової погодинної оренди комунального майна. Незважаючи на розповсюдженість випадків погодинного винаймання майна на регулярній основі через Prozorro.Продажі (наприклад, для роботи гуртків і секцій), для короткострокової оренди з метою проведення заходів — концертів, шоу, спортивних подій тощо — наявна процедура торгів надто складна й забюрократизована, а без проведення аукціону обертається корупційними ризиками. В таких випадках адміністрація закладу може надавати майно в оренду не на рівних умовах, приховувати вільні дати для бронювання приміщення, застосовувати необґрунтовані преференції до окремих підприємців, викривлюючи конкуренцію на ринку. Аналіз інформації, отриманої від Миколаївської міської ради, підтвердив відсутність конкурсних засад у процесі надання об'єктів комунального майна в оренду.

Запропонованим рішенням для подолання вищезазначеної проблеми є використання механізму електронного каталогу, що діє за аналогією з інтернет-магазином і широко використовується для допорогових державних закупівель. Рекомендовано оновити функціонал е-каталогу, передбачивши в ньому: можливість для закладів — потенційних орендодавців розмішувати оголошення про своє нерухоме майно із календарем вільних дат для бронювання оренди, можливість для централізованої закупівельної системи (державна установа «Професійні закупівлі») — проводити кваліфікацію закладу та перевіряти необхідну документацію щодо об'єкта, можливість для потенційних орендарів — подавати заявку через е-каталог на оренду обраного комунального нерухомого майна на конкретну дату, формувати цінову пропозицію, яка розкривається автоматично і за умови наявності кількох претендентів на оренду дає змогу неупереджено визначити переможця за найвигіднішою запропонованою ціною. В такий спосіб усувається людський фактор, а підприємець отримує рівний та прозорий доступ до оренди комунального майна.

ВИСНОВКИ

У зв'язку з проведенням дослідження, виконанням поставлених завдань і мети було з'ясовано, що цифрові технології мають значний потенціал для запобігання та протидії корупції через деперсоналізований характер і усунення потенційно корупціогенних ланок у наданні публічних послуг, однак є дієвими лише за умови наявності інших системних чинників, які сприяють сталості цифрової трансформації, а саме інституційних, нормативно-правових, санкційних, заохочувально-просвітницьких та інших засад. Тому етика публічного службовця має охоплювати не лише вказівки до використання ІКТ у роботі, а спиратися на комплексну систему протидії корупції з усвідомленням та розумним застосуванням усіх її компонентів. У процесі дослідження гіпотеза підтвердилася, що дало змогу змоделювати послугу з короткострокової погодинної оренди комунального майна в цифровому форматі з урахуванням усіх супутніх аспектів.

Відповідно до поставлених завдань:

1. Здійснено дослідження особливостей етичних норм діяльності публічного службовця в Україні, які, з одного боку, є звичаєвими, носять характер етикету (бажаний стиль одягу, манера поведінки, чистота мовлення тощо), а з іншого боку — імперативно впливають із норм права і спрямовані на попередження порушень, які караються законом (корупція, конфлікт інтересів, невикористання державної мови, порушення обсягу повноважень тощо). У чинних етичних нормах цифровізація не окреслена повною мірою, не зафіксована як принцип боротьби з корупцією з чіткими правилами та процедурами, що створює ризики в разі зловживань: настанова використовувати цифрові технології є, а практичні вказівки, запобіжники, обмеження відсутні.

2. Проаналізовано роль цифрових технологій у реалізації антикорупційної функції діяльності публічного службовця. Виявлено, що ефективність ІКТ змінюється на різних рівнях корупції. Машинне навчання, великі дані, блокчейн

і технологія розподіленого реєстру, цифрові послуги є дієвими для усунення дрібної (побутової) корупції — хоча із застереженням, адже приклади крадіжок коштів на платних дорогах у Хорватії та втручання в систему захисту ідентифікації громадян у Боснії та Герцеговині показують, що без заздальгідь спланованих запобіжників цифрові інструменти вразливі для можливих правопорушень. Водночас для великої (політичної) корупції зазначені методи не будуть дієвими, адже саме політичні еліти будують правила, за якими працюють цифрові технології, і можуть знехтувати вимогами прозорості та доброчесності. Саме тому закріплення превентивних заходів та управління ризиками в електронному врядуванні є вирішальними факторами в боротьбі з корупцією.

3. Встановлено основні засади цифрової трансформації надання публічних послуг в Україні. В Україні цей процес увійшов в активну стадію у 2019 році зусиллями новоствореного Міністерства цифрової трансформації. Підхід Мінцифри є досить системним та всебічним: розширюється покриття інтернетом, створюється інфраструктура у вигляді Дія Центрів, відбувається поступова цифровізація державних послуг, підвищується рівень цифрової грамотності громадян через навчальні ініціативи, здійснюється підтримка регіональних цифрових проектів. Ці процеси підтримуються відповідними змінами до законодавства. Однак попри потужні інституційні, фінансові, політичні засади та декларовану підтримку ІКТ як основного чинника подолання корупції ця реформа має кілька недопрацювань. Загалом вони стосуються прогалин у безпеці персональних даних користувачів, недієвими заходами покарання за втручання в роботу порталу державних послуг і підробку документів у цифровому вигляді, слабкою взаємодією з бізнесом для поширення можливостей використання Дії у приватних структурах. Такі фактори викликають недовіру громадян і перешкоджають поширенню технологій у всі сфери життя. До того ж рівень корупції в Україні лишається стабільно високим попри успішну цифрову трансформацію, що демонструє її неспроможність подолати корупцію у вищих ешелонах влади.

4. Саме тому аналіз міжнародного досвіду став особливо доречним, адже для бенчмаркінгу обрано Естонію і Сингапур як країни-взірці електронного врядування, яким вдалося суттєво знизити рівень корупції, зокрема завдяки цифровим технологіям. Сингапур для досягнення цієї мети пішов більш жорстким шляхом: створив комплексну антикорупційну стратегію, незалежне антикорупційне агентство, суворе законодавства, де цифрові інструменти були лише засобом системи. Неухильні покарання діяли на всіх, у тому числі й на високопосадовців, які зчинили корупційне правопорушення, а загальний курс боротьби з корупцією був підтриманий політично. Естонія застосувала більш ліберальні механізми: йдеться державно-приватне партнерство, стимули для користувачів мати електронну ідентифікацію для користування широким спектром послуг, зокрема в приватних підприємствах, турбота про безпеку персональних даних з чіткими правилами та відповідальністю чиновників, продуманою цифровою архітектурою та взаємозв'язком реєстрів.

5. Українська реформа державних закупівель і надання в оренду державного та комунального майна є успішним прикладом, що отримав міжнародне визнання (нагорода Open Government Awards 2016) та за 5 років заощадив Україні 190 млрд грн. Суть реформи оренди полягає у проведенні електронних аукціонів через електронну торгову систему, яка значно зменшила частку корупційних схем, коли державне майно орендували задешево через підставних посередників, а інформація про майно була складнодоступна. Визначальним для реформи став закон №157-IX «Про оренду державного та комунального майна», що почав діяти з 2020 року і зафіксував основні правила оренди майна через Prozorro.Продажі. Попри загалом злагоджену та зрозумілу систему оренди залишився нерегульованим окремий вид послуги — короткострокова погодинна оренда комунального майна, наприклад, для проведення заходів. З одного боку, для такого типу оренди не пасує довга процедура винаймання майна через аукціон, якою користуються для оренди об'єктів на 5 років, з іншого боку, відсутність зручних і прозорих правил

короткострокової оренди є традиційно слабким корупціогенним місцем управління комунальним майном, унаслідок якого місто недоотримує кошти.

6. Наприклад, було проаналізовано оренду нерухомого комунального майна в м. Миколаєві. Запровадження системи оренди через Prozorro.Продажі вже в перший рік засвідчило свою ефективність, адже ціна за 1 м² орендованого приміщення в середньому зросла на 20%. Водночас Миколаївською міською радою не було наведено дані інформацію щодо заходів підвищення прозорості та рівного доступу до оренди комунального майна для проведення заходів на погодинній основі.

7. Спираючись на міжнародні кейси застосування цифрових технологій для протидії корупції, а також український досвід, його найкращі практик й прогалини, сформовано рекомендації для цифровізації послуги з короткострокової погодинної оренди комунального майна. За методикою аналізу політики розглянуто чотири варіанти вирішення проблеми нерівного та непрозорого доступу бізнесу до оренди комунальних закладів, зокрема до вільних дат оренди. Обрано варіант реалізації послуги через електронний каталог, який уже засвідчив ефективність для допорогових державних закупівель. Цей механізм дасть змогу зробити процес простим для бізнесу, але водночас інтегрує елементи аукціону з Prozorro.Продажі — для випадків, якщо на одну й ту саму дату на об'єкт претендують два чи більше учасників. У такий спосіб зберігається конкурентний підхід до оренди комунального майна, що має наслідком збільшення надходжень від оренди до міського бюджету. Рекомендації стосуються не лише технічного виміру імплементації послуги в новому форматі, а й вказують на необхідні зміни в нормативно-правовій базі. Оскільки світовий досвід засвідчує важливість комплексного підходу, пілотний проект з надання цієї послуги через е-каталог повинен містити всі складники: юридичний, інституційний (хто саме впроваджуватиме механізм), комунікаційний (як переконати бізнес користуватися новою системою і навчити

заклади працювати з е-каталогами), управління ризиками, оцінку ефективності тощо.

Отже, дослідження продемонструвало частковий характер цифровізації у протидії корупції. Успішний досвід використання електронних технологій, особливо для подолання великої корупції, обов'язково має охоплювати комплексну стратегію, політичну волю, роботу зі стейкхолдерами, баланс стимулів і застережень, моніторингову рамку, послідовні зміни до законодавства, ресурсну забезпеченість. Саме тому будь-які антикорупційні цифрові ініціативи повинні враховувати соціально-політичний, культурний, економічний, етичний контекст конкретного суспільства для забезпечення дієвості, прозорості, безпеки й доступності надання публічної послуги в цифровому форматі.

АНОТАЦІЯ

Мороз А. А. Цифровізація в діяльності публічного службовця як передумова запобігання і протидії корупції: засади та шляхи практичної реалізації в Україні. — Рукопис. Кваліфікаційна робота за другим рівнем вищої освіти (магістр) за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування. — Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв, 2021.

Дослідження комплексно аналізує питання цифрової трансформації як засобу протидії та запобіганню корупції в Україні. Виявлено, що попри значну інституційну й нормативно-правову базу цифрова трансформація в Україні не завжди ефективна в боротьбі з корупцією, особливо великою (політичною) через відсутність заходів контролю, запобіжників, управління ризиками, розпорошену відповідальність, неврегульоване питання безпеки персональних даних. Аналіз міжнародного досвіду показав, що успішні випадки цифровізації задля подолання корупції (Естонія, Сингапур) стали можливі завдяки комплексному підходу, що охоплював наявність стратегій, державно-приватного партнерства, системи стимулів, безпеки, контролю та покарання за порушення правил. В Україні реформа оренди державного і комунального майна через електронну торгову систему Prozorro.Продажі й запровадження нового профільного закону є загалом успішною, однак лишається неврегульованою, неконкурентною і корупціогенною погодинна короткострокова оренда для проведення заходів. У зв'язку з цим запропоновано рекомендації щодо цифровізації цієї послуги в м. Миколаєві, де раніше нові правила оренди через електронну торгову систему призвели до підвищення вартості оренди за 1 м² на 20%. У роботі наведено механізм короткострокової оренди комунального майна через електронний каталог і висвітлено конкретні юридичні, інституційні, комунікаційні, санкційні, моніторингові й інші аспекти трансформації формату надання послуги.

Ключові слова: цифровізація, корупція, оренда комунального майна, державні послуги, Prozorro.

SUMMARY

Andrii Moroz. Digitalization in the work of public servants as the prerequisite for preventing and countering corruption: the foundations and ways of practical implementation. — Manuscript. Thesis for a MA in Public Administration degree by specialty 281 Public administration. — Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, 2021.

The study comprehensively analyzes digital transformation as a means of combating and preventing corruption in Ukraine. Despite the significant institutional and regulatory framework, digital transformation in Ukraine is not always effective in combating corruption, especially the grand (political) one due to the lack of control measures, risk management, dispersed responsibility, and personal data security issues. International benchmarking has shown that successful digitalization anti-corruption cases (Estonia, Singapore) were enabled by the holistic approach that includes strategy setting, public-private partnerships, incentives, and a security and control system. In Ukraine, the reform of the state and municipal property lease via the ProZorro.Sale electronic trade system and the implementation of the new relevant law was successful overall. However, the short-term hourly municipal property lease remains uncompetitive, corrupt and uncovered by the Prozorro system. Therefore, the study suggests policy recommendations to make the lease process digital in Mykolaiv since the city has already experienced an increase in the rental price for one square meter by 20 per cent after the introduction of the electronic trade system. In particular, the paper presents the mechanism of the municipal property short-term lease via an electronic catalogue. The study also highlights the legal, institutional, communication, sanctions, monitoring and other prerequisites of the municipal property lease's digital transformation.

Keywords: digitalization, corruption, municipal property lease, public services, Prozorro.